

Juryrapport Fotoverhaal van het Jaar 2009

Vorig jaar schreef de jury van de prijs, die toen nog de *Fotojournalist van het Jaar* heette, dat de pure nieuwsfotografie, met geduld en volharding dag in dag uit uitgevoerd, in belang afneemt. Deze trend weerspiegelt de ontwikkelingen in de dagbladers, waarin oplages dalen en financiële middelen schaarser worden.

We kunnen er om treuren, maar we zullen ons er bij neer moeten leggen. Dat betekent voor zelfstandige fotografen ongetwijfeld steeds minder werk bij kranten in de nieuwssector en, afhankelijk van de gezondheid van de kranten en weekbladen, evenveel of meer werk in de speciale bijlagen. Voor de pers- en stockbureaus zal deze ontwikkeling zich vertalen in meer werk.

Gelukkig bestaat het platform voor fotografen niet alleen uit dag- en weekbladen, maar ook uit allerlei soorten tijdschriften, boeken, internet en tentoonstellingen. Deze sectoren, ook het non-profit deel, maken dankbaar gebruik van de vele talenten die nog altijd in Nederland met een camera rondlopen. Daarmee wordt de fotoreportage die zijn eigen unieke verhaal vertelt belangrijker en zelfstandiger.

Het bestuur van de stichting Zilveren Camera heeft besloten de prijs niet meer te enten op de nieuwsfotografie, maar de deelname ook open te stellen voor verhalende fotografen die buiten de gedrukte pers publiceren. De jury heeft dit jaar voor het eerst haar werk verricht met deze koerswijziging als richtlijn. De oogst was gevarieerd en interessant, fotoreportages, een paar multimediale producties, tijdschrift documentaires en een tiental boeken van fotografen.

De winnaar is **Emilie Hudig**, een fotografe van 34 jaar die voor de tweede keer getroffen werd door lymfklierkanker. Emilie heeft van haar behandeling een aangrijpend, primair fotodocument gemaakt, dat door voortreffelijke fotokeuzes en originele vondsten als het afdrukken van e-mails van en aan haar behandelde arts, een boek is geworden dat fascineert en ontroert.

Zelf schrijft ze in haar voorwoord. 'Ik herinner me goed hoe gefrustreerd ik was (bij de behandeling dertien jaar eerder) dat mijn leven werd stilgezet. Ook nu verzette ik me tegen het idee dat ik in bed moest gaan liggen en me vol moest laten gieten met gif. [...] Dus kocht ik een simpele, handzame, analoge camera, die ik gemakkelijk overal mee naar toe kon nemen. [...] Door mijn beroep te blijven uitoefenen en te blijven fotograferen, had ik het gevoel niet mijn héle normale leven op te geven. [...] Door zo mijn verhaal te vertellen, kreeg ik langzaam weer het gevoel controle te hebben, niet over de ziekte, want dat kan niet, maar wel over mijn leven.' Het boek heeft als titel *Controle*.

Ze heeft zichzelf, haar man en kind, familieleden, artsen, etensborden, medische staat, e-mails, toegangsdeuren en bloedspiegels gefotografeerd zonder ooit larmoyant te worden. Het is een egodocument geworden zonder ego, rauw gefotografeerd, zonder zelfbeklag, koel registrerend hoe artsen op je neerkijken als je hulpeloos in je ziekenhuisbed ligt, hoe het spel van kinderen ondanks het drama doorgaat, bijvoorbeeld door moeders pruik op te zetten, hoe aangedaan de echtgenoot is en de bezoekende ouders hun krantje lezen.

Nergens sentimenteel, dankzij een gevarieerd en goed gedoseerd ritme van foto's, tekst en lay-out. Aangrijpende foto's van de zieke fotografe worden afgewisseld door nog aangrijpender foto's van afgeknipt haar in het afvoerputje van de douchecel, foto's van een ansichtkaartje aan de muur, van eetplateau's, een infuuszak, een lachende arts op de gang, de nachtelijke schemering met een lichtflits van de verre buitenwereld, een spuugbak naast boterhammen, de schoonmaker die langskomt; ook het gewone leven gaat door. Uitgeverij Mets & Schilt heeft er een prachtig gebonden boek in handzaam formaat van gemaakt.

Het boek past geheel in het gedroomde scenario dat de stichting Zilveren Camera zich voorstelt, zoals op haar site wordt verwoord: 'De winnende productie is een sterk verhaal met diepgang, gebaseerd op visuele onderzoeksjournalistiek en van een omvang die recht doet aan het belang van het behandelde onderwerp.'